

Διδακτική της Λογοτεχνίας

Ενότητα 3: Περιεχόμενο του μαθήματος της λογοτεχνίας

Βενετία Αποστολίδου
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

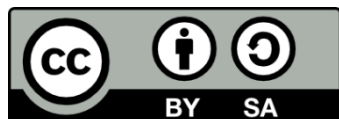
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενο του μαθήματος της λογοτεχνίας

Η λογοτεχνία ως θεσμός.
Ο λογοτεχνικός κανόνας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Περιεχόμενα ενότητας

1. Ο λογοτεχνικός θεσμός.
2. Ο λογοτεχνικός κανόνας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο λογοτεχνικός θεσμός

Τι είναι ο κοινωνικός θεσμός;

Ένα σύνολο γραπτών νόμων και άγραφων κανόνων, αξιών, και πρακτικών που ρυθμίζουν μια πλευρά της ανθρώπινης και κοινωνικής ζωής.

Π.χ. Οικογένεια, εκπαίδευση, σωφρονιστικό σύστημα, εκκλησία, media.

Με ποια έννοια η λογοτεχνία είναι θεσμός;

Το πώς γράφεται, τυπώνεται, διακινείται, προσλαμβάνεται, αξιολογείται και διδάσκεται η λογοτεχνία ρυθμίζονται, σε κάθε κοινωνία και σε κάθε ιστορική εποχή, από κανόνες, αξίες και πρακτικές.

Επιμέρους θεσμοί που αποτελούν το λογοτεχνικό θεσμό

- Λογοτεχνικά είδη.
- Εκδοτικοί οίκοι.
- Εφημερίδες, λογοτεχνικά περιοδικά.
- Λογοτεχνική κριτική.
- Λογοτεχνικά βραβεία.
- Τμήματα Φιλολογίας.
- Ιστορία της λογοτεχνίας – Λογοτεχνικός κανόνας.

Σχέση λογοτεχνικού και εκπαιδευτικού θεσμού

Λογοτεχνικός θεσμός ↔ Εκπαιδευτικός θεσμός

Πόσες διαστάσεις έχει η λογοτεχνία;

- Εθνική.
- Ιστορική.
- Κοινωνική.
- Ερωτική.
- Θρησκευτική.
- Υπαρξιακή.
- Μεταφυσική.
- Οικουμενική.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο λογοτεχνικός κανόνας

Τι είναι ο λογοτεχνικός κανόνας;

Είναι το σύνολο των γραπτών έργων μιας εθνικής λογοτεχνίας τα οποία θεωρούνται ότι είναι αντιπροσωπευτικά της εθνικής ψυχής αλλά ταυτόχρονα έχουν και υψηλή αισθητική αξία.

Ποιος δημιουργεί το λογοτεχνικό κανόνα;

- Επιστήμονες, φιλόλογοι και ιστορικοί, με μεγάλο επιστημονικό, κοινωνικό, λογοτεχνικό κύρος.
- Ο λογοτεχνικός κανόνας μια εθνικής λογοτεχνίας αποτυπώνεται στα βιβλία που λέγονται:

Ιστορία της (νεοελληνικής) λογοτεχνίας.

Ο λογοτεχνικός κανόνας δημιουργείται για να διδαχθεί και, μέσω της διδασκαλίας, καθιερώνεται.

Τι λέει το νέο ΠΣ για το λογοτεχνικό κανόνα;

Ως τρόπος οργάνωσης της ύλης σε όλες τις τάξεις επιλέγεται ο θεματικός ή ειδολογικός. Στην επιλογή αυτή –την απουσία της ιστορικής διάταξης της ύλης– οδηγούν σημαντικοί λόγοι.

Ιστορική προσέγγιση της λογοτεχνίας, σύμφωνα με το νέο ΠΣ σημαίνει:

- Ανάδειξη της ιστορικότητας των ποικίλων παραμέτρων του λογοτεχνικού φαινομένου.
- Ανάδειξη της ιστορικότητας ενός θέματος.
- Ανάδειξη της ιστορικότητας των λογοτεχνικών ειδών.
- Παρακολούθηση της ιστορικής συνέχειας μέσω της εναλλαγής της παράδοσης και της μεταβολής σε επίπεδο ατόμων, έργων, θεμάτων, ρευμάτων και ειδών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αποστολίδου Β., Χοντολίδου Ε. (επιμ.), *Λογοτεχνία και εκπαίδευση*, Αθήνα, Τυπωθήτω Γ. Δαρδανός, 1999. Κωδικός Eudoxus: 31741.
- Φρυδάκη, Ευαγγελία (2003). *Η θεωρία της λογοτεχνίας στην πράξη της διδασκαλίας*. Αθήνα: Κριτική.

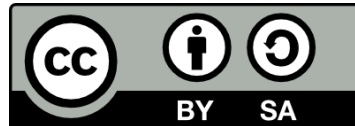
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Βενετία Αποστολίδου.
«Διδακτική της Λογοτεχνίας. Περιεχόμενο του μαθήματος της λογοτεχνίας».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS217/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

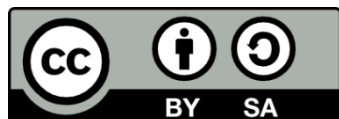
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Κερμανίδου Θεοδώρα
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό εξάμηνο 2014-2015

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

